Liikenne- ja viestintävaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) maailman radioviestintäkonferenssissa vuonna 2019 (WRC-19) Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) maailman radioviestintäkonferenssissa vuonna 2019 (WRC-19) Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta (E 129/2018 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- neuvotteleva virkamies Katariina Vuorela, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Petteri Jokela, Liikenne- ja viestintävirasto
- lakiasioiden päällikkö Marko Lahtinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Komissio antoi ehdotuksen neuvoston päätökseksi 4.3.2019 (KOM(2019) 117 final). Komission ehdotuksen tarkoituksena on varmistaa, että maailman radioviestintäkonferenssin (WRC) asialistan kohtien 1.8, 1.9, 1.10, 1.12, 1.13, 1.16, 9.1.1, 9.1.5 ja 10) osalta päätetään etukäteen unionin puolesta konferenssissa esitettävistä kannoista. Asian käsittely neuvoston teletyöryhmässä alkoi 5.3.2019. Komission tavoitteena on päätöksen antaminen kevään aikana.

Valtioneuvoston kanta

Edellisiin konferensseihin valmistauduttaessa ja periaatteen tasolla Suomi on suhtautunut varauksellisesti tarpeeseen antaa sitovia päätöksiä EU:n yhteisestä kannasta konferenssissa. Suomen näkemyksen mukaan käytäntö, jossa jäsenvaltiot päättävät yhdessä teknisistä kannoistaan Euroopan posti- ja telehallintojen yhteistyöelin CEPT:ssä, minkä jälkeen ne neuvottelevat yhteis-

eurooppalaisten kantojen pohjalta muun maailman kanssa, on toiminut hyvin. Jäsenvaltioita sitovat EU:n perussopimusten ja unionin säännöstön velvoitteet.

Suomi kiinnittää huomiota siihen, että konferenssin aikana voi olla tarpeen neuvottelutaktisista syistä muuttaa kantoja. Näin ollen Suomi pitäisi hyvänä, että mahdollinen neuvoston päätös pitäisi sisällään myös mahdollisuuden tarvittaessa ja koordinoidusti muuttaa ennalta sovittuja kantoja. Tällä hetkellä komission ehdotus sisältää tällaisen mahdollisuuden ainoastaan täysin uusien ehdotusten osalta. Suurin osa komission ehdotuksista on sisällöllisesti Suomen hyväksyttävissä. Suomen näkemyksen mukaan neuvoston mahdollisessa päätöksessä olisi tärkeää huomioida ainoastaan poliittisesti merkittävät asiat. Sen tulisi lisäksi olla mahdollisimman selkeä ja yksiselitteinen.

Suomi toimii EU:n puheenjohtajana 1.7.—31.12.2019 eli myös WRC-19 konferenssin aikana. Suomi vie puheenjohtajakaudellaan EU:n asialistaa eteenpäin tehokkaasti toimien, aikatauluja kunnioittaen ja puolueettomana välittäjänä kompromisseja hakien. Puheenjohtaja ei esitä omia kansallisia tavoitteita, vaan yhteisiä ratkaisuja (E 107/2018 vp). Näin ollen Suomi voi tarvittaessa joustaa kannoistaan.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Radiotaajuudet ovat rajallinen luonnonvara, jolla on huomattava taloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys. Valiokunta on aiemmin suhtautunut pidättyvästi maailman radioviestintäkonferenssia (WRC) koskevien jäsenvaltioita sitovien EU:n yhteisiä kantoja koskevien päätösten antamiseen. Valiokunta pitää kuitenkin varsin todennäköisenä, että jatkossa kannat joudutaan antamaan sitovina päätöksinä, koska Euroopan unionin tuomioistuin kumosi edellistä radioviestintäkonferenssia koskevat päätelmät niiden oikeusperustan epäselvyyden vuoksi.

Liikenne- ja viestintävaliokunta painottaa, että radioviestintäkonferenssissa jäsenvaltioiden kantoja sitovien päätösten tulee sisältää vain olennaisia ja EU:n jäsenvaltioiden välillä selkeästi yhtenäisyyttä vaativia kysymyksiä. Valiokunta painottaa myös riittävän joustavuuden tarvetta tilannekohtaisen kannanmuodostuksen mahdollistamiseksi neuvottelujen aikana.

Lisäksi valiokunta korostaa seuraavan radioviestintäkonferenssin asialistasta päättämisen merkitystä. Valiokunta pitää tärkeänä, että erityisesti matkaviestinteknologian käyttöön osoitetaan riittävästi taajuusalueita tulevaisuuden lisääntyvien tarpeiden mukaisesti.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Valiokunnan lausunto LiVL 1/2019 vp

Helsingissä 28.5.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Katja Taimela sd
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Juho Kautto vas
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Joonas Könttä kesk
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Janne Sankelo kok
varajäsen Markku Eestilä kok
varajäsen Janne Heikkinen kok
varajäsen Jenna Simula ps
varajäsen Heidi Viljanen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula